

MERCURIUS,

Orgaan van de Vereeniging van Handelsbedienden „Mercurius.”

Opgericht te Rotterdam 1 Mei 1882. — Statuten goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 27 Juni 1882, No. 62

Verschijnt Zaterdags om de 14 dagen.

ABONNEMENT.

Voor Rotterdam en andere plaatsen in Nederland. . . . f 1.26
Buiten Nederland „ 1.65

Het abonnement wordt steeds vooruit betaald.

Adres voor Redactie en Administratie:

Bus Rotterdamsch Leeskabinet.

GELDERSCHEKADE 18.

ADVERTENTIËN.

Prijs per gewone regel. . 10 cts.
V. aanvr. om betrekkingen 50 „

KORTINGEN:

Bij 3 m. plaatsing 10 %_o, bij 6 m. 20 %_o,
bij 13 m. 30 %_o en bij 26 m. 40 %_o.

INHOUD: Officieel Gedeelte. — De Afdeling „Geneeskundige Hulp”. — Het jongste besluit der Engelsche Bank. — Verslag Bezichtiging. — Ingezonden. — Advertentiën.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Sedert de vorige opgave zijn als leden der vereeniging aangenomen de h.h.:

172. P. Don, Oppert 128.
173. A. van Dijk, Goudscheestraat 51.
174. J. M. Schouten, Boezemsingel 42.
175. A. A. Muller, Beursplein 3, Amsterdam.
176. A. J. Elshove, Spiegelgracht 8, do.
Zonder gebruik van het Leeskabinet.
177. J. H. Sanders Hang 6.
Met gebruik van het Leeskabinet.

Candidaten voor het Lidmaatschap der Vereeniging.

De Heeren:	werkzaam bij de firma:	voorgesteld door:
178. G. H. v. Assendelft	G. P. Ittmann & Zn.	H. J. Privé Jr.
179. C. J. G. Itz	Am. Petroleum Comp.	H. P. Mellegers.
180. A. C. Spoel	Crediet & Depositobank	H. van Zon.
181. J. H. Beckmann	Kröller & Co.	do.
182. K. D. Voorrips	Th. 's Jacob	J. M. Mooser.
184. A. Beijssens	van der Tak & Co.	A. Overijnder.
Zonder gebruik van het Leeskabinet.		
183. A. Muijsson	Havelaar & Bos	A. Goedkoop.
Met gebruik van het Leeskabinet.		

De eerstvolgende Candidatenlijst sluit 12 Oct. 1897.

Bureel tot plaatsing.

Ingeschreven op 28 September:

- Boekhouder-correspondent . . . No. 461, 527, 658.
Boekhouder-correspondent 3 talen „ 450, 479, 534, 557, 558, 573, 600,
606, 666, 672 677,
Boekh.-corresp. Eng. en Duitsch „ 504, 546.

- Correspondent-boekhouder voor
een deel van den dag . . . „ 428.
Boekhouder 2e correspondent . . „ 549.
Boekhouder, 2e corr. Fransch . . „
Boekhouder, 2e corr. Duitsch Eng. „ 513, 652, 701.
Boekhouder-2e corr. 3 talen „ 521, 560, 612, 671.
Boekhouder, 2e corresp. Engelsch „
Boekhouder . . . „
Ass. Boekhouder, 2e Corr. 3 talen No. 415.
Boekhouder voor een deel van
den dag. „ 464, 485, 498, 520, 526 575, 661,
706.
Bediende-boekhouder. . . . „ 441, 465, 492, 510, 517, 519, 545,
578, 579, 620, 629, 648, 660, 668,
674, 685, 686 688, 690, 693, 700,
705, 707, 709.
Bediende-ass. boekhouder . . „ 543, 574, 598,
Bediende corr v. een deel v. d dag „ 561.
Bediende-correspondent . . . „ 437, 555, 650.
Bediende-corresp. Engelsch . . „ 601, 655, 678,
Bediende-corr. Eng. 2e corr Fr. „
Bediende-corr. Fransch en Eng. „
2e corr. Duitsch „
Bediende cor: Engelsch en Duitsch. „ 711.
Bediende-corr Fransch Duitsch
2e corr Engelsch „
Bediende-correspondent 3 talen. „ 494, 506, 540, 569, 631, 635, 645,
703,
Bediende corr. Duitsch . . . „ 436, 581, 596, 640, 647.
Corresp. Duitsch, 2e corr. Fransch
en Engelsch „ 531.
Bed -2e corr. Fransch en Duitsch „ 670.
Bediende-2e correspondent . . „
Bediende 2e correspond. 3 talen . „ 410, 451, 508, 565, 595, 599, 604,
611, 630, 653, 663, 667, 679, 689,
721.
Bediende 2e correspond Fransch „ 523.
Expeditie „ 483.
Bediende 2e corr. Eng. en Duitsch „ 572, 587, 607, 687, 691, 694, 712,
Bediende-2e corresp. Fr en Eng „ 453, 471, 708.
Bediende-2e corresp Engelsch. „ 634, 719.

VRAAG CACAO EN CHOCOLAAD A. DRIESSEN.

Bediende-2e corresp. Duitsch . No.	533, 539, 646, 692.
Bediende reiziger	501, 613, 615, 632, 657.
Bediende	418, 419, 434, 445, 463, 469, 474, 476, 487, 490, 497, 499, 509, 529, 538, 541, 570, 580, 582, 584, 592, 608, 623, 642, 643, 649, 669, 675, 682, 683, 696, 697, 710, 715, 716 718 720.
Aankomend Bediende	422, 467, 525, 530, 554, 585, 609, 616, 628, 644.
Jongste Bediende	563, 617 619, 680, 695 698, 701, 713 714, 717.

Hieronder zijn boekhouders en correspondenten met diploma's „Mercurius”, L. O. en M. O. en ervaring in de praktijk; alsmede bedienden met ervaring in verschillende vakken, als: expeditie, tabak en sigarenhandel, koffiehandel, wisselhandel, manufactuur- en confectiehandel enz. enz.

H.H. Patroons wordt beleefd verzocht, bij voorkomende vacaturen, aan het Bureel op te geven, welke betrekking vervuld moet worden (boekhouder, correspondent, enz.) alsmede de vereischten (talen, leeftijd gehuwd, enz.)

Onmiddellijk na ontvangst dier opgaven kiest het Bureel uit zijn kandidaten de personen, die aan de eischen voldoen en noodigt hen uit tot het brengen van een bezoek ten kantore waar de vacature bestaat.

Opgaaft van het salaris vergemakkelijkt de onderhandelingen.

Geplaatst 4 kandidaten, te weten:

Plaatsing No. 280: Boekhouder (lid).

No. 281: Boekhouder (lid).

No. 282: Bediende.

No. 283: Bediende (lid).

In behandeling 5 aanvragen.

Adres: „BUREEL TOT PLAATSING VAN MERCURIUS”, Geldersche Kade 18. — Standplaats Beurs: Pilaar 7—8.

CORRESPONDENTEN

Nederland.

- Te Amsterdam, P. G. L. Hendrix, p/a. Handelsver. „Gorontalo”, Kamer 27, Twentsche Bankvereniging.
 „ Arnhem, W. G. Wieringa, Verlengde Parkstraat.
 „ Breda, C. J. K. Grönloh.
 „ Delft, C. Th. Drenth, Parallelweg 7.
 „ Dordrecht, J. van Zee, Albert Cuypsingel 3.
 „ Enschede, J. van Stekelenburg, Walstraat.
 „ Gouda, S. Sijsma.
 „ 's Gravenhage, K. E. Abbing, van Dijkstraat 21.
 „ Harlingen, J. Krabbenbos.
 „ Helmond, P. C. Zeylmans v. Emmichoven.
 „ Leiden, J. C. van Hensden Jr., Maredijk E.
 „ Meppel, W. Stegeman.
 „ Middelburg, W. Pauwe, Zuidzijde Dam G 94.
 „ Nijmegen, A. H. Graffelman.
 „ Rozendaal (N. B.), Henri de Bruyn, Vuchtstraat.
 „ Schiedam, K. Rovers.
 „ Steenbergen, P. A. H. Mathiji.
 „ Tilburg, G. Hombergen, v. Gilsstraat.
 „ Utrecht, W. M. A. van Appel Jr., Witte Vrouwenkade 2.
 „ Zutphen, C. C. Brunings.
 „ Zwolle, P. J. Fabritius v. Weygerden.

België.

- „ Brussel, H. Mondt, Rue de la Croix de fer 127.
 „ Gent, G. O. Van den Durpel, Secretaris van den Handel- en Nijverheidsbond van Gent, Heilige Geeststraat 5.

Engeland.

- „ Londen S.W., W. K. Post, 5 Alton Road, Richmond.

Duitschland.

- „ Frankfurt a/M., Kaufmännischer Verein, Langestrass 26.

Frankrijk.

- „ Havre, L. Huisinga, rue Docteur Cousture 25.
 Oost-Indië.
 „ Weltevreden, Jan E. de Jong, Kebon Sirih.
 West-Indië.
 „ Paramaribo, M. H. Stephan, Plantage d'Eendracht.
 Afrika.
 „ Kaapstad, G. Reekers, p/a firma Jacques Dusseau & Co.
 „ Pretoria (Transvaal), G. C. v. d. Gen, bus 383.
 „ Pretoria (Transvaal), N. Hendriks, Staatssecretaris-kantoor Buitenlandsche zaken.
 Azië.
 „ Saigon, Cochinchina, J. G. Mulder Jz., p/a. firma Speidel & Co.
 Te Bushahr (Perzië), G. Pouderoyen Jr.
 „ Meshhed (Perzië), C. C. J. v. d. Klaauw, p/a. The Imperial Bank of Persia.
 „ Singapore, J. v. Lohuizen, p/a Firma Hooglandt & Co.
 „ Hongkong, C. A. H. Westerburcher, p/a. firma Lauts Wegener & Co.

Amerika.

- „ Maracaibo (Venezuela), S. Th. Duwaer, p/a. Firma Breuer Möller & Co.

Adres-Veranderingen.

- S. W. M. Diepraam, Dijkstraat 157.
 D. H. de Lange, Jacob Loistraat 13.
 G. de Lange, Gerard Scholtenstraat 64.
 J. W. F. Kools, Open Rijstuijn 11.
 A. I. Scheepers, Aert v. Nesstraat 123.
 N. Schraevesande, Dijkstraat 157.

De Afdeeling „Geneeskundige Hulp”.

II.

Wij beginnen met onzen lezers verschooning te vragen. In ons No. 8, dato 15 Mei jl hebben wij eenige artikelen aangekondigd over bovenstaand onderwerp, en het eerste artikel geleverd met een viertal stellingen, waarvan slechts de eerste stelling tot bespreking kwam. Het nummer van 12 Juni d. a. v. bracht een antwoord op ons artikel van de hand des heeren M., waarop wij tegelijk van repliek dienden. Wenschende dit deel van het geopende debat eerst af te handelen, alvorens met de ontwikkeling onzer denkbeelden verder te gaan, wachtten wij op verklaringen van leden en van geneeskundigen, die ons van ter zijde aangekondigd waren. Doch er kwam niets. En intusschen was er zooveel copie van anderen aard, dat het onderwerp der afdeeling „Geneeskundige Hulp” onwillekeurig op den achtergrond geraakte. Daarmede is evenwel geen man overboord. Als onze lezers zich even de moeite geven willen de nummers 8 en 10 nog even te raadplegen, zijn ze weer dadelijk op de hoogte.

Openhartig gezegd, hadden wij op de inleiding van onze eerste stelling meer tegenspraak verwacht. Daar schuilt toch hoofdzakelijk het strijdpunt. Geeft men eenmaal gewonnen, dat zij, die iets meer betalen kunnen, niet in een bus behooren, zooals wij beweerd hebben, dan is de baan gebroken voor den gedachtengang, die in onze drie overige stellingen ligt opgesloten; dan heeft men de praemisse toegegeven, waaruit conclusiën als de onze van zelve moeten voortvloeien. Zelfs kunnen we ons dan ontslagen rekenen

van de taak om aan te toonen, dat verschillende bussen niet deugen en niet *kunnen* deugen:

1o omdat geneeskundigen door den aandrang van een vaak overgroot aantal patienten, speciaal in de spreekuren, onmogelijk den tijd kunnen vinden aan elk bijzonder geval de noodige aandacht en zorg te wijden;

2o. omdat apothekers meestal zoo weinig per recept ontvangen, dat het leveren van kostbare, hoezeer dan ook noodzakelijke, geneesmiddelen kwalijk van hen verwacht kan worden.

Over die beide punten, die dan toch de bussen in hun grondslag aantasten, zouden we nog wel het een en ander in het midden kunnen brengen. Ieder onzer kan dit intuschen voor zichzelf onderzoeken, en zal dan wel tot de slotsom komen, dat de bus geen voldoende voorziening verschaft, en dat het voorzichtig is, indien dit eenigszins kan, voor de gezondheid van zich en de zijnen iets meer ter zijde te leggen dan de bus vraagt. In ons redeverband hebben wij echter met deze beschouwing niets te maken. Staat het eenmaal vast, dat we onder zekere omstandigheden van de bussen geen gebruik *mogen* maken, en bestaan die omstandigheden inderdaad voor ons, dan mag het onverschillig zijn of de bussen goed zijn of slecht. Al waren ze dan het non plus ultra op medisch gebied, ze zouden toch voor ons gesloten moeten blijven.

Gaan wij dus verder.

Onze tweede stelling luidt:

In verband met het feit, dat de meeste handelsbedienden van een vast en in den regel niet hoog inkomen leven, is het wenschelijk, dat door hen eene combinatie worde gemaakt tot onderlinge verzekering tegen hoge dokters- en apothekers-rekeningen, waarbij tegen de laagst mogelijke tarieven, de best mogelijke verpleging ingeval van ziekte van hen en de hunnen verkregen worde.

Zullen we lang en breed over deze stelling uitwijden? Ons dunkt, zij spreekt voor zich zelve. Natuurlijk moet zij zich aansluiten aan de eerste. Afbrekende critiek zou in deze niet veel baten, en wij zouden die ook niet gaarne voor onze verantwoording nemen. Wanneer we eerst onze leden overtuigd hadden, dat een groot deel hunner feitelijk niet in een bus behoort, en wij hadden daarna niets verder te zeggen, dan zou het gevolg van onze opmerkingen kunnen zijn, dat die leden zich dan wendden tot de particuliere praktijk zonder meer, en hierdoor zou het geneesmiddel erger kunnen worden dan de kwaal.

Een dokter heeft ons eens gezegd: „Er zijn collega's van u, die het zich gemakkelijk maken. Bussen zijn hun te min. De afdeling van „Mercurius" is hun te duur. Als zij zieken hebben of zelf ziek zijn, ontbieden zij eenvoudig een geneesheer, en als de rekening te hoog loopt, betalen zij hem gewoon niet". . . .

Over *dit* soort collega's spreken wij hier niet. Zij zijn trouwens gelukkig uitzonderingen. Regel is onder ons, dat we, als mannen van eer, betalen willen, wat we schuldig zijn; dat het ons een dure plicht is, dat te doen; en dat wij niet rusten vóór een schuld, dien we aangingen, is afbetaald. En zooals wij denken, zóó denken onze ouders, zóó onze echtgenooten.

Welnu! Is er een bezoeking in ons gezin denkbaar, bitterder dan ziekte en dood? Wie onzer heeft die vreeselijke dagen en nachten niet wel eens doorgemaakt, als soms twee, drie maal per dag het dokterskoetsje voor onze deur stil

hield? Al onze krachten moesten aangewend worden tot verpleging en verzorging, al onze middelen stonden ten dienste tot leniging en verzachting. Het geld vloede door onze vingers, en aan het einde van den lijdenstijd, hetzij dan dat we onze zieke hadden mogen behouden, of moesten verliezen, kwam daar die hooge rekening van den dokter en die hooge rekening van den apotheker. . .

Wij kennen er, bij wie die rekeningen insloegen als een ruïne, die door den ziekte-tijd financieel volkomen waren uitgeput, en die dus geen cent over hadden, om die hooge rekeningen te voldoen: Zij hebben jaren achtereen gespaard en uitgezuinigd, om met kleine gedeelten hun schuld af te lossen en na ongehoorde inspanning is hun dit eindelijk gelukt.

Dat noemen wij onnoodige zorg en ellende over ons hoofd halen. En toch, hoevelen doen dit! Als we eens voor onze afdeling „Geneeskundige Hulp" pleiten, hoe algemeen is dan het bescheid: „och, wij thuis zijn zoo zelden ziek". En dan volgt er een opsomming van zooveel jaren, waarin aan dokter en apotheker niets of zeer weinig werd uitgegeven. Kortzichtige menschen toch! Hoe weinig is er noodig om ons of de onzen op het ziekbed te werpen. En wat dan? Dan zullen we jaren achter den rug hebben van bijzonderen voorspoed, en één jaar, één ongeluksjaar breekt ons den hals. Dan is het onze beurt, ofschoon we er geen oog voor gehad hebben dat die komen kon, terwijl we anderen de beurt zagen hebben van lijden en tegenspoed. En omdat we niet intijds gezorgd hebben, moeten we nu dubbel bloeden. Eerst de ziekte zelve, en dan de groote kosten, die hooge rekeningen van f 200 en f 300, soms zelfs hooger, die geheel buiten ons budget staan, en die buiten alle verhouding zijn tot ons inkomen. Gelukkig dan nog maar, als wij zelve in staat worden gesteld om voor het verzuimde te boeten, en we hard werken en ploeteren mogen om de schade in te halen. Erger is het, als ons dat *niet* vergund wordt. Als we worden uitgedragen uit het huis, dat door onze ziekte in schulden geraakt is, en als we daarin dan dierbaren achterlaten, die die schulden hebben te betalen. . . . Denkt men ook wel eens aan *die* mogelijkheid, als men zich zoo laat voorstaan op zijn gezondheid, en de meest voor de hand liggende middelen van voorzorg verwaarloost?

Een wijs man is hij, die op het ongeluk rekent. Voor sommige calamiteiten wordt dit vrij algemeen ingezien. Tegen brand bijv. is zoo goed als iedereen verzekerd. Toch loopen we hierbij maar een zeer geringe kans, te oordeelen naar de premies van één per mille en minder, die de brand-assurantie-maatschappijen ons berekenen en waarbij deze nog voordeel hebben. Hoeveel groter is het risico van ziekte en waarom zouden we ons tegen de gevolgen daarvan dan *niet* verzekeren?

Er zijn natuurlijk uitzonderingen, doch de meesten onzer hebben niet te klagen, dat hun salaris te hoog is. Bovendien verschilt ons inkomen het eene jaar niet belangrijk van het andere. Er mag eens een verhooging zijn ingetreden, maar die bepaalt zich gewoonlijk tot niet veel meer dan een f 50 of f 100. En onze uitgaven hebben in den regel de neiging, zich zeer nauwkeurig aan onze inkomsten aan te passen. Het is zelfs voor velen een niet gemakkelijke taak, ze binnen het beloop van dat inkomen te beperken. Als er eens een kleinigheid overschiet bij onze balans, zijn we al bijzonder in onzen schik.

Daarbij bevat ons budget van uitgaven niet veel over-

bodigs. En ook hierin verschilt het eene jaar weinig van het andere, tenzij dan, dat er bij het grooter worden der kinderen, of bij het vermeerderen van het gezin, een zucht tot stijging is waar te nemen en... tegen te houden. Onze grootste zorg daarbij is, ons budget zooveel mogelijk uit vaste cijfers te doen bestaan. Zoo vast als onze inkomsten zijn, zoo vast moeten ook onze uitgaven wezen.

En vast zijn zeker niet, om op ons onderwerp terug te komen, de uitgaven der onzekere dokters- en apothekers-rekeningen, tenzij wij ons ook daartegen *assurereen*. Alleen door *assurantie* krijgen we hier *vaste* bedragen.

Hier stuiten wij echter op een eigenaardig verschijnsel. Men kan zich tegen de gevolgen van bijna alle soorten van tegenspoed verzekeren, alleen niet tegen die van ziekte. Er zijn groote maatschappijen, die het risico overnemen van inbraak en waterleiding, van hagelslag en fietsrijden, van transport en zee en brand, van ongelukken in elken denkbaren vorm, maar van het groote, allen dreigende gevaar van financieelen ondergang door ziekte, daarvan neemt geen enkele Maatschappij het risico over, want, voor zoover wij althans weten, bestaat er zulk eene onderneming niet. Waaraan dit verschijnsel toe te schrijven mag zijn, is ons een raadsel. Er moeten toch onder de breede rijen der burgerklasse vele menschen wezen, die, de moreele en financieele schaduwzijden der bussen erkennende, liever zich voor de eventueele kosten eener goede geneeskundige behandeling bij eene soliede inrichting eene vaste jaarlijksche uitgave willen getroosten, dan zich op den duur te blijven overleveren aan de booze kansen der particuliere hulp. En het moet aan een bekwamen ondernemer toch niet zoo moeielijk vallen om door contracten een gezonde basis te vinden, waarop hij zulk eene verzekering met hoop op voordeel zou kunnen aanbieden.

Doch, hoe dit zij, er bestaat van dien aard weinig of niets, en, in afwachting dat er iets komt, dienen gelijkgezinden zelve de hand aan het werk te slaan. Een vak-vereeniging is daartoe een geschikt middelpunt. Zij kan beginnen met hare leden *onderling* te verzekeren, aldus woekerende met de omstandigheid, dat de meerderheid het minste kost. Als dan enkelen het ongeluk treft, kunnen al de anderen mede helpen dragen. Als combinatie kan zij verder er naar streven, om met geneeskundigen en apothekers voordeelige contracten te sluiten, wat aan een particulier zoo gemakkelijk niet vallen zal. En mits zij er in slaagt voor de moeite, die zij vraagt, en voor de leveranties, die zij verlangt, een behoorlijke en voldoende vergoeding vast te stellen, kan zij er vrij zeker op gaan, dat de hulp, die door haar tusschenkomst zal verstrekt worden, volkomen aan het doel zal beantwoorden.

„Mercurius” heeft hare roeping in dit opzicht begrepen, en zij, als *onze* vakvereeniging, is ons in dit dilemma ter hulp gekomen. In hoeverre haar pogen ten deze al of niet gelukkig is geweest, onderzoeken wij bij de inleiding onzer derde stelling, waarop wij onze lezers niet zoo lang hopen te laten wachten.

Mochten er intusschen onder ons zijn, die al dadelijk tegen het bovenstaande willen opponeeren, dan staan wij hun gaarne te woord.

Het jongste besluit der Engelsche Bank.

door CHARLES BLITZ.

I.

De opmerkzame lezer der oeconomische en financieele mededeelingen in de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* zal vermoedelijk wel kennis genomen hebben van de berichten der laatste dagen betreffende de toekomstige samenstelling der metaalreserve van de Bank van Engeland. Wij vonden namelijk vermeld op gezag van de *Times* dat het Bestuur der Engelsche Bank besloten had de metaalreserve der Bank voortaan voor een vijfde gedeelte zou bestaan uit *zilver*.

Gelijk bekend is, bestaat tot nu toe deze reserve uit goud, zoodat dit niet weinig opzienbarend bericht dadelijk van verschillende kanten in Engeland werd tegengesproken, als zijnde dit plan in strijd met de diep gewortelde voorkeur en gehechtheid der Britsche natie voor het gele metaal. Het is dus geen wonder, dat de voorstanders van het goud het bovenbedoelde bericht als verdacht signaleerden, daarbij wijzende op den blijkbaaren toelag der bimetallisten om door dit praatje (gossip) den zilverprijs op te drijven.

Ook voor hen, die buiten de kwestie staan, had het bericht veel onwaarschijns, vooral wanneer men bedenkt, dat de Engelsche staatslieden en autoriteiten op monetair gebied, getrouw de verschillende Muntconferenties, die internationaal bimetallisme beoogden, bijwoonden, echter met het vaste voornemen nimmer het goud als standaard-metaal los te laten, niettegenstaande in de laatste 15 jaren het bimetallisme, niet alleen onder voorname oeconomisten, maar ook onder de staatslieden in Engeland een aanzienlijk getal voorstanders heeft gekregen.

Het lid der Directie van de Engelsche Bank, H. R. Grenfell, heeft, naar aanleiding van het plan tot wijziging der metaal-reserve, dezer dagen een brief openbaar gemaakt, die voor het Bimetallisme in Engeland niet zonder gewicht is.

„Als Bimetallist, en als een der oudste leden van de Directie der Engelsche Bank” — schrijft Mr. Grenfell — „zou ik het recht hebben te vragen op welken grond men verzekert, dat de Bank van Engeland reeds ingestemd heeft met het voorstel van zekere Amerikanen om een vijfde gedeelte der Bank-reserve uit zilver te doen bestaan. (1) „Had de Bank van Engeland dit gedaan, dan zou zij daarmede gehandeld hebben in volkomen overeenstemming met de bevoegdheid, haar toegekend bij de wet van 1844 en eveneens met de gedragslijn, in 1881 gevolgd door de Regeering onder den Minister GLADSTONE. Wat de Bank deed in 1881, was, aan de schatkist verzekeren dat de Bank steeds open zou blijven voor den aankoop van zilver onder de voorwaarde, dat de Munten van andere Staten terug zouden keeren tot zoodanige regeling, waardoor de zekerheid zou worden verkregen van de verwisseling van goud tegen zilver en omgekeerd”. De schrijver geeft voorts als zijn meening te kennen, dat de Bimetallisten de stelling blijven verkondigen, dat de feitelijke uitwerking van den dubbelen standaard in Frankrijk alleen was, dat de twee metalen over de geheele wereld tegen elkander geruild werden in de wettelijk vastgestelde waardeverhouding, of althans met slechts zulke

(1) De Vereenigde Staten hebben eveneens aan Engeland voorgesteld om de Britsch-Indische Munten weer open te stellen voor het zilver, ingeval Amerika en Frankrijk hetzelfde deden op den grondslag van $15\frac{1}{2} : 1$. Daardoor zou aan Indië een blijvende en vaste wisselkoers worden verzekerd.

kleine afwijkingen als bij de beschouwing van dit groote onderwerp verwaarloosd mochten worden. Het is niet onwaarschijnlijk, dat op de gevolgtrekking door Mr. GRENPELL gemaakt, wat betreft de uitwerking van den dubbelen standaard in Frankrijk, wel tegenspraak zou kunnen volgen, omdat dit een punt is, waaromtrent weinig eenstemmigheid bestaat. Doch dit voor een oogenblik ter zijde latende, wijst het schrijven des Heeren GRENPELL op een voor den handel zeer gewichtig feit, en het is wel mogelijk dat de Bank van Engeland binnen een niet al te lang tijdsverloop het zilver beduidend zal rehabiliteeren door dit metaal als een bestanddeel der reserve aan te wijzen.

Zij die weten, welk belang deze „metaalreserve” voor den wereldhandel heeft, zullen begrijpen, dat het sedert vele jaren gedéprecieerde zilver door dit aanstaande besluit, een zeer aanzienlijke prijsverhooging zal ondergaan. Er is vermoedelijk geen cijfer, waarvan zoo regelmatig mededeeling wordt gedaan en dat in zoo ruimen kring belangstelling wekt als het cijfer van den kas-voorraad van het Banking-Department der Engelsche Bank, dat de „reserve” representeert. Nauwelijks toch heeft de Bank haren weekstaat openbaar gemaakt, of naar alle deelen der beschaafde wereld wordt het bedrag der „reserve” door de telegraaf bekend gemaakt, en door de groote financiers met onverdeelde aandacht gevolgd en gecritiseerd.

De geheele Europeesche handel zal dus niet weinig verast zijn geweest, toen REUTER uit Londen het bericht wereldkundig maakte, dat op de halfjaarlijksche algemeene Vergadering der Engelsche Bank werd besproken. Op deze Vergadering zeide de Gouverneur der Bank, de Heer HUGH COLIN SMITH, het volgende:

„Het is U waarschijnlijk bekend, dat dezen zomer „door de Vereenigde Staten en Frankrijk aan onze regeering „voorstellen zijn gedaan, krachtens welke ons land het gebruik van zilver zou vergrooten, als een bijdrage onzerzijds „tot een internationale overeenkomst, en welke, omdat zij „in geen enkel opzicht den gouden standaard aantasten, de „Munten van Frankrijk en Amerika in staat zouden stellen „de vrije aanmunting van zilver te hervatten. Onder deze „voorstellen was er een, waarin de Bank gevraagd werd „zooveel zilver te houden als veroorloofd is onder de wet „van 1844, als reserve tegen hare Billetten.

„De regeering raadpleegde mij, en vervolgens schreef ik, „onder dagteekening van 29 Juli j.l. aan den Lord „Kanselier der Schatkist, dat de Bank bereid is te doen „wat veroorloofd wordt door de Bankwet van 1844, namelijk: „een vijfde gedeelte van de metaalreserve tegen de biljetten- „circulatie te laten bestaan uit zilver, op voorwaarde dat „de Munt van Frankrijk weder worde opengesteld voor de „vrije aanmunting van zilver, alsook dat de prijzen van „aankoop en verkoop van zilver voldoende zijn”.

Op grond van deze toezegging langs officieelen weg kan dus binnenkort een vrij sterke verhooging van den zilverprijs worden tegemoet gezien. De maatregel zal ongetwijfeld een belangrijke verbetering in den handel teweeg brengen, en de prijsverhooging van het zilver stelt een beduidende algemeene prijsverandering van diverse verbruiksartikelen in het verschiets. Ook zal de appréciatie van het zilver vermoedelijk een verbetering der arbeidsloonen met zich brengen.

Ondanks deze gunstige verwachtingen, mogen wij niet verzuimen er op te wijzen, dat de Directie der Bank als

voorwaarde voor de verandering in de metaalreserve heeft gesteld: 1o dat de Munt van Frankrijk weder worde opengesteld voor de vrije aanmunting van zilver; 2o. dat de prijzen van aan- en verkoop van zilver voldoende zijn.

Het ligt voor de hand, dat de vervulling dezer voorwaarde van verschillende omstandigheden zal afhangen, ofschoon zij niet zóóver afgelegen is, als oppervlakkig wel schijnt. Waarom toch heeft Frankrijk indertijd, en trouwens de meeste Europeesche Staten, de Munt voor het zilver gesloten?

Het vereischt geen nadere verklaring, dat deze maatregel indertijd uitsluitend moest worden toegeschreven aan de voortdurende daling der zilverprijzen, zoodat in alle Staten de verhouding (pariteit) tusschen goud en zilver ten eenenmale verbroken werd. Onder dergelijke omstandigheden is de vrije aanmunting van zilver voor landen met dubbelen standaard, verderfelijik. Nu is het zeer wel mogelijk dat een beduidende verhooging van den zilverprijs de wederopenstelling der Munt voor dit metaal kan tengevolge hebben, waartoe een maatregel, als door de Engelsche Bank bedoeld, krachtig zal bijdragen. (Wordt vervolgd).

VERSLAG

*der bezichtiging van het établissement der Maatschappij voor Scheeps- en Werktuigbouw „Freijenoord” op Don-
derdag 23 September 1897.*

Op het aangegeven tijdstip waren 22 leden bijeen, die eerst in de ontvangstkamer gelaten werden, waar hen gelegenheid werd gegeven de scheepsbouw in miniatuur te bewonderen (er waren daar tentoongesteld een aantal schepen zoo klein en toch in alle perfectie uitgevoerd, dat men onwillekeurig moest vragen, hoe is het mogelijk, dat men iets zoo fijn en toch zoo getrouw in elkander kan zetten) kort daarna verscheen de Directeur, onze Commissaris, de Heer D. GROLL, die ons de eer deed ons persoonlijk voor te gaan op het uitgestrekt terrein en alles zoo duidelijk mogelijk te verklaren.

Het eerst gingen wij naar de ketelmakerij, waar onder meer groote en sterke machines onze aandacht werd gevestigd op eene machine bestemd om dikke platen ijzer aan elkander te klinken. Dit toch geschiedt niet door slaan, maar eenvoudig door drukken. Een ijzeren kolom, eene zwaarte hebbende van niet minder dan 200,000 kilo, wordt door eene pompmachine omhoog gepompt en als de werkmans nu de drukking noodig heeft dan behoeft hij maar even eene kraan te openen en de geheele zwaarte der kolom drukt op een ijzeren hefboom, die met een duw de witgloeijende bout zoo te samen drukt, dat er een kop op komt. De twee platen, die door die sterke drukking zoo zwaar tegen elkander zijn gedrukt, dat ze hermetisch gesloten zijn, moeten een oogenblik onder die drukking blijven totdat de bout voldoende is afgekoeld om het terugdringen der platen te kunnen wederstaan. Onderwijl dat de werkmans op het afkoelen wacht, heeft de pompmachine, die steeds doorwerkt het gewichtje van 200,000 kilo weder op zijne vorige hoogte gebracht, zoodat er na een oogenblik weder een nieuwe nagel kan worden ingedrukt.

Daarna zagen wij eene schaafmachine, waarmede maar zoo heel leukweg stalen en ijzeren platen worden geschaafd zooals de timmerman een plank zou doen, alleen met dit onderscheid, dat het hier op een tiende van een millimeter kan aankomen en deze machine dus veel zekerder moet

werken dan dit bij planken het geval behoeft te zijn. Ook zagen wij eene boormachine, die, ofschoon niet met volle kracht werkende, toch in eene plaat van ongeveer 3 centimeter dikte eene gat boorde in ongeveer 1½ minuut en eene schroefdraad daarin aanbracht nog binnen een ¼ minuut. Nog vele groote machines die in bewerking waren, werden ons vertoond, o. a. eene pompmachine voor de waterleiding van de stad Tilburg, doch dit alles zeer terloops omdat onze geachte gids meende dat de bezichtiging van het oorlogschip (kruiser) „DE FRIESLAND” meer onze aandacht zoude boeien.

Ik geloof wel de tolk te zijn van alle daar aanwezige leden, als ik zeg, dat de bezichtiging van dat zeekasteel alléén, meer dan de moeite waard zoude geweest zijn eene wandeling daarheen te maken.

Het eerste wat wij daar zagen, was een kanon, dat juist geopend was, en waardoor wij dus een blik van het achterste gedeelte uit naar voren konden werpen; alhoewel wij allen dat eens even deden, geloof ik toch, dat het niet raadzaam is in het kanon te kijken als men juist bezig is met vuren, want als de kogel, die meer dan een Meter lang is bij toeval het puntje van de neus zoude raken, zoude men gedwongen zijn, na eenige seconden dat lichaamsdeel op een afstand van 18 kilometer te gaan zoeken, wat mijns inziens geen aangename bezigheid moet zijn; enfin, als iemand het niet met mij eens is behoeft hij zich aan mijn raad niet te storen.

Op het achterdek bewonderden wij de inrichting van den zoogenaamden commandotoren, waarin bij gelegenheid van een kanonnade, zich de commandant plaatst en zonder getroffen te kunnen worden het toezicht heeft over alles wat er gebeurt en van daaruit, door spreekbuizen en telegraafdraden zijne orders aan officieren en bemanning kan geven.

Nu eene verdieping afgedaald, die moet dienen als hotel voor de geheele equipage en ons vertoonde eerstens eene kajuit voor een commandant, een kantoor voor denzelfden persoon, en alhoewel nog niet gemeubeld toch reeds voorzien van een schrijfbureau, dat ieder kantoor tot sieraad verstrekken zou: dan eene kajuit en kantoor voor den eersten officier, wat wij zouden noemen de chef de bureau, terwijl de commandant als patroon fungeert en ook evenals bij ons een apart vertrek voor de gewone bedienden, hier in dit geval de officieren. Al deze apartementen vindt men aan de eene zijde van het portaal, want men heeft daar ook een gang als in een gewoon woonhuis, terwijl aan de andere zijde van de gang worden aangetroffen de badkamers en slaapkamers. Meer op de voorsteven vindt men twee groote lokalen, die moeten dienen voor het logies der manschappen, het eene voor de Europeesche en het andere voor de Indische manschappen.

Wat mij opviel in de afdeeling Europeesche manschappen, was de inrichting der tafels, deze toch zijn er zoo op berekend om van al onze manschappen goede mikkers te maken, want die tafels staan niet op pooten zooals bij ons thuis, maar hangen aan ijzeren bouten, die geheel los hangen, zoodat bij iedere schommeling van het schip, ook die tafels heen en weder bengelen; in mijne verbeelding zie ik nu al die mannen bezig aan het middagmaal elk met een vork in de hand bezig met mikken om een stuk aardappel aan de punten van zijn vork te krijgen, terwijl door de schommelende tafel elke nieuweling natuurlijk steeds buiten het

bord of ten minste naast den aardappel met zijn vork terecht komt, totdat hij ten laatste door den honger gedreven besluit om maar kort proces te maken en te trachten dien vluchtenden aardappel met zijne handen te vangen en hem zodoende te brengen op de plaats waarvoor hij bestemd is. Wat nog verder op die eerste verdieping viel op te merken, was de waterleiding, eene waterleiding zooals bij ons te huis, alleen met dit onderscheid, dat daar men op zee met het zoete water een weinig zuinig moet zijn, en men het zoute water slechts voor het nemen heeft er twee waterleidingen zijn, namelijk eene voor zoet en eene voor zoutwater; verder is het geheele schip electrisch verlicht en wordt het verwarmd door heete lucht, wat zeer eenvoudig en practisch wordt gevonden; er is namelijk een ventilator, die voortdurend versche lucht, tot onder in het schip toe, moet aanbrengen en als het nu noodig is, dan wordt die lucht in het schip gebracht eerst gaande langs heete stoombuizen; op iedere kamer is er nu een reguleur, waardoor men met een hefboompje koude of warme lucht in zijne kamer kan brengen al naar verkiezing, evenals men dat in vele spoorwegcoupé's vindt alleen met dat onderscheid, dat ze op de spoorwegen gewoonlijk niet werken en hier wel.

Nog onder den indruk van alles wat wij hebben gezien, verzuimde ik te letten op de ruimte en ofschoon ik nog twee verdiepingen heb te behandelen kan ik er helaas niet aandenken alles slechts even aan te stippen, daar ik dan een geheel nummer van Mercurius in beslag zoude nemen en misschien nog niet eens voldoende zoude hebben.

Daarom vlug naar de tweede verdieping, waar wij vrij zijn voor het vijandelijk vuur, dewijl hier het schip gepantserd is en ter afwering nog van vijandelijke kogels den vorm heeft van een schildpad, zoodat zelfs goedgerichte kogels afkaatsen door den ronden vorm. Het voornaamste, wat daar te zien was is eene heuselijke torpedo, maar alleen kijken,, luidt het wachtwoord, niet aankomen; zoo iets is ook eigenlijk geen speelgoed voor kleine kinderen.

Eene torpedo geloof ik niet beter te kunnen beschrijven, dan door te zeggen, dat zij den vorm heeft van een ronden naaldenkoker, waarvan de beide uiteinden spits toelopen, doch is de lengte van dien naaldenkoker ongeveer twee meter en de dikte ongeveer vier decimeter.

Aan het onderende van de doos bevindt zich een soort van schroef, die door sterk samengeperste lucht in beweging kan worden gebracht, terwijl in het deksel schietkatoen is geplaatst.

Deze reuzennaaldenkoker wordt door een speciaal daarvoor aangebrachte toestel afgeschoten op het schip, dat men wil treffen en zoodra zij het water raakt wordt de vaart onderhouden door den schroef, zoodat zij met een groote schok het schip raakt; door deze schok ontploft dan het schietkatoen, dat zich dan in het deksel bevindt en kan dan onder water her vijandelijke schip zoodanig havenen, dat het te gronde gaat.

Nu nog even naar de derde verdieping, waar de stoommachines geplaatst zijn die, zooals ik meen, door de geleerde lui, „triple compound” genoemd worden met eene snelheid van maar eventjes 145 omwentelingen in de minuut en die hun stoom ontvangen van niet minder dan tien stoomketels elk berekend op 1000 paardenkrachten met een drukking van 13 atmosferen.

Daar nu de Heer D. CROLL zich wegens bezigheden moest verwijderen, droeg hij de verdere leiding op aan ons bestuurslid, den Heer J. C. VAN UYE, administrateur der vereeniging, met wien wij naar de fabriek terugkeerden en o. a. de gieterij bezochten, waar men juist bezig was met gieten. Wij zagen daar de gietoven, waarin men van boven tegelijk met de kolen ook het gietijzer „Pig-iron” en ander oud ijzer werpt en van onderen het gesmolten ijzer aftapt, dat in ijzeren kroezen opgevangen naar de vormen wordt gebracht.

Deze vormen bestaan voor de kleine voorwerpen alleen uit gewoon zand, doch voor de groote stukken worden die vormen uit leem gemaakt.

Voor verschillende groote stukken was men bezig de vormen samen te stellen, wat een zeer interressant werk is en ongelooflijk veel zorg en bekwaamheid vereischt.

De voorzitter der Commissie bedankte, als tolk van ons allen, den Heer D. CROLL voor het vele en grootsche, dat hij ons heeft laten zien en de bereidvaardigheid, waarmee hij ons aller vragen beantwoordde en bij het afscheid nemen kweet hij zich van dezelfde plicht tegenover den Heer J. C. VAN UYE, die zich geene moeite heeft ontzien om ons het weinigje tijd, dat ons nog overbleef, zoo nuttig mogelijk te doen besteden en is het mij hoogst aangenaam, dit hier openlijk te kunnen herhalen.

De lezers moeten het mij ten goede houden, dat het mij in zulk een kort bestek niet doenlijk is een 300 tal werktuigen, die in deze fabriek aanwezig zijn en die door 7 stoommachinen met 11 stoomketels in beweging worden gebracht, te beschrijven.

Om echter in het kort een klein idee te geven, wat deze fabriek eigenlijk is, kan dienen, dat er ongeveer 1250 werklieden en een 50 technische en administratieve beambten werkzaam zijn en dat er door een dergelijk personeel heel wat kan worden verricht, zal wel geen bewijs noodig hebben.

Per week wordt er dan ook een loon van ongeveer f 15.000,— betaald. In 1884, toen er met ongeveer 1900 werklieden werd gewerkt, kon men rekenen op een weekloon van ongeveer f 22.000.—

Zooals de fabriek nu werkt, wordt er nog eene hoeveelheid van ongeveer twee millioen K. G. ijzer versmolten en ongeveer 100.000 K. G. metaal per jaar.

Hiermede meen ik aan de, mij door de commissie opgedragen taak, naar mijne beste krachten te hebben voldaan.

A. H. v. U.

Ingezonden.

Geachte Redactie!

In uw No. van 18 September l.l. komt een verkort verslag voor over de vergadering van het Hoofdbestuur van „Mercurius” met de Vertegenwoordiging op 30 Augustus l.l. gehouden, waarin wordt medegedeeld:

„De Heer N. v. D. VEEN, de vergadering openend, deelt mede, [dat de „National Bond” op verschillende plaatsen afdeelingen sticht.

Men gebruikt daarvoor het *argument*, dat hun streven is „democratisch”; het streven van Mercurius daarentegen zou „aristocratisch” zijn.”

Aardig gevonden voorwaar!

Zoo *waar* en *duidelijk* evenwel het eerste gedeelte is, zoo *onwaar* en *duister* is het laatste.

Hoe de Heer N. v. D. VEEN kan spreken dat het argument (1) om afdeelingen van den „Nationalen Bond van Handels- en Kantoorbedienden in Nederland” op te richten, kan zijn „het aristocratische” in „Mercurius” is onbegrijpelijk.

„De Nationale Bond van Handels- en Kantoorbedienden in Nederland” wenscht, wat uit de naam reeds duidelijk spreekt, door het geheele land vertakkingen te hebben. „Mercurius” was op 30 Augustus l.l. een *plaatselijke* vereeniging, die hier en daar enkele leden telde, evenals „Vooruit”.

Door de oprichting van „den Nationalen Bond” schijnt „Mercurius” evenwel ook behoefte gevoeld te hebben om een meer algemeen karakter aan te nemen, waarom zeker op 30 Augustus l.l. besloten werd de Vereeniging een nationaal karakter te geven.

De Heer N. v. D. VEEN en de meeste leden van „Mercurius” hebben zeker wel eens gehoord van een Congres van Handels- en Kantoorbedienden op 25 en 26 November 1896 te Utrecht gehouden. Welnu, op den laatsten dag van dat congres werd besloten tot de oprichting van een nationalen Bond van Handels- en Kantoorbedienden en hiertoe werd *niet* het argument (!) gebruikt dat „Mercurius” „aristocratisch” zou zijn, neen, het argument was naar *algemeene* samenwerking te streven tot verheffing van den Handels- en Kantoorbediendenstand en ter verbetering van de positie van de Handels- en Kantoorbedienden.

Een groote *onwaarheid* is het, dat door mij, die de meeste vergaderingen leidde, en een voordracht hield, in die voordracht over het „aristocratische” van „Mercurius” gesproken is. Alleen noemde ik de namen van „Mercurius” en „Vooruit” als door mij over „Het Bureel tot plaatsing” en de „examens” gesproken werd, waarin ik beide Vereenigingen den lof toekende, die hen daarvoor toekomt.

Verder werd in mijn voordracht de naam „Mercurius” *niet* genoemd, dus is het een grove onwaarheid, dat als argument (!) „het aristocratische” van „Mercurius” is gebruikt om het oprichten van een afdeeling of toetreding tot den „Nationalen Bond” te bevorderen.

Te Delft en Middelburg werd, *nadat* ik mijn voordracht *geëindigd* had, gevraagd of „Mercurius” zich bij den „Nationalen Bond” had aangesloten, waarop ik ontkennend antwoordde en liet daarop als mijne persoonlijke meening volgen, dat „Mercurius” daarvoor te „aristocratisch” scheen te zijn, daar die Vereeniging alleen Handelsbedienden opneemt en de „Nationale Bond” Handels- en Kantoorbedienden tracht te vereenigen.

Ik twijfel niet of de Heer N. v. D. VEEN zal na deze opheldering zijn woorden in uw orgaan herroepen en in de eerstvolgende vergadering aan de leden de mededeeling doen dat hij een *onware* beschuldiging heeft uitgesproken.

Gaarne ben ik bereid voor de leden van „Mercurius” mijn voordracht te houden, om hen zelf te overtuigen dat de Heer N. v. D. VEEN een *vals argument* gebruikt heeft om den „Nationalen Bond van Handels- en Kantoorbedienden in Nederland” te bestrijden.

W. C. DE GRAAFF.

Amsterdam, 26 September 1897.

(1) Ik cursifeer.

Het Handelsbedienden=fonds.

Leden van „Mercurius”, die zelven hun ouderdom wenschen te verzorgen en op hun ouden dag niet tot overlast willen worden van anderen, kunnen op zeer voordeelige voorwaarden een pensioen verzekeren bij bovengenoemd fonds.

De jaarpremie bedraagt voor f 100.— pensioen, ingaande			
op 60jarigen leeftijd		op 65jarigen leeftijd	
voor een 20-jarige f	6,34	voor een 20-jarige f	3,42
25	8,61	25	4,60
30	11,92	30	6,29
35	16,98	35	8,77
40	25,23	40	12,66

Voor restitutie der premien aan zijne erven bij overlijden vóór den ingang van het pensioen, betaalt men ongeveer 1/3 meer.

Ook andere verzekeringen kunnen, tegen verlaagd tarief, bij het fonds gesloten worden.

De leden van „Mercurius” zijn van het betalen van inschrijvingsgeld en jaarlijksche contributie vrijgesteld.

Onder zekere voorwaarden worden de pensioenen met eenen gratis-toeslag van f 300.— jaarlijks verhoogd.

Voor nadere inlichtingen wende men zich tot het Bestuur van het fonds, adres: **Juan Casas, Noordblaak 29**, of tot den Agent: **P. J. J. Bazendijk, Eendrachtsstraat 6**.

Vereeniging van Kantoorbedienden te Rotterdam.

OPGERICHT IN 1859.

Goedgekeurd bij Kon. Besluit van 27 December 1878.

Commissarissen: **H. A. VAN NIEVELT, Mr. M. MEES, P. H. DRIEBEEK, L. A. E. SUERMONDT, F. J. G. BOSMAN.**

De reserve en extra-reserve van de vereeniging van Kantoorbedienden bedroegen op 1 Februari 1897 te zamen f 69917.61¹/₂.

Uitkeering bij overlijden f 300.— en uit de extra-reserve bovendien f 250.—, dus te zamen f 550.—.

Jaarlijksche contributie op den leeftijd van:

18 jaar f 5.50	28 jaar f 7.—	37 jaar f 9.30	46 jaar f 12.40
19 " " 5.70	29 " " 7.25	38 " " 9.60	47 " " 12.80
20 " " 5.90	30 " " 7.50	39 " " 9.90	48 " " 13.25
21 " " 6.—	31 " " 7.75	40 " " 10.20	49 " " 13.70
22 " " 6.15	32 " " 8.—	41 " " 10.55	50 " " 14.20
23 " " 6.25	33 " " 8.25	42 " " 10.90	51 " " 14.80
24 " " 6.40	34 " " 8.50	43 " " 11.25	52 " " 15.45
25 " " 6.50	35 " " 8.75	44 " " 11.60	53 " " 16.20
26 " " 6.70	36 " " 9.—	45 " " 12.—	54 " " 17.—
27 " " 6.85			

De Vereeniging beperkt haren werkkring tot de Gem. Rotterdam.

Formulieren ter verkrijging van het lidmaatschap, worden verstrekt door het Bestuur:

H. J. VAN DER HOEVEN.

M. W. VOOGT.

J. C. VAN BATENBURG,
Goudsche Singel 100.

Boekhouden.

Wie het uitstekende werk over het **Dubbelboekhouden** van **L. M. VAN HENGELAAR** nog niet kent, raden wij de kennismaking daarmee zeer aan. Prijs f 2.—
Uitg. **D. MIJS, Tiel.**

Het Bureel van Plaatsing der Vereen. van Handelsbedienden „Mercurius”,

verleent zijne bemiddeling tot het vervullen van vacatures op Handelskantoren door het geheele Rijk, voor Patroons kosteloos.

Handelsbedienden vraagschriftelijk inlichtingen!

Firma A. HOOGENDIJK Jz. — Vlaardingen.

Roopvaardij-Reederij.

Portwijnen, Spaansche Wijnen, Fransche Wijnen en Cognacs, Middellandsche Zee Wijnen etc.

PRIJSCOURANTEN op aanvraag verkrijgbaar.

Ter beoordeeling der Wijnen per glas, is gevestigd de

Bodega Oporto, te Rotterdam.

Plan C No. II. tegenover het Lees kabinet.

TELEFOONNUMMER 718.

FRAAI SCHRIFT

is de beste aanbeveling

DAUVELLIER, Leerwijze

om door zelfoefening fraai en

vlug te leeren schrijven,

2 DEELTJES f 1.30.

Alom en op ontvangst van postwissel franco van den Uitgever

F. DUYM, te Gorinchem.

De Uitgevers-Maatschappij „EL-SEVIER”, te Amsterdam, debiteert met toenemend succes:

Het Dubbel Boekhouden

practisch toegepast op

Naamlooze Vennootschappen

in het Algemeen en

ASSURANTIE

in het bijzonder.

Handboek ten dienste van de praktijk en van hen, die zich voor de examens voorbereiden, door

G. F. LATORF,

3de herziene druk.

1 deel gr. 8°. Prijs f 2.—

N.B. In dezen druk zijn, behalve de boekingen van Levensverzekering en hulpboeken van den Assurateur, nog enkele nieuwe boekingen van Syndicaten en Converse opgenomen.

Stenographie.

stelsel „Gabelsberger”.

Cursus en privaat onderricht. Hollandsch in 8, Duitsch en Engelsch in 16 lessen aan te leeren.

Adres **JOH. V. D. TOORN,**
Gedipl. Onderwijzer, Diergaar-
desingel 68b.

Heden verscheen:

„Een stel cahiers ten dienste bij het onderwijs in het Boekhouden”, naar opgave welwillend verstrekt door eenige H.H. leeraren, leden der Vereeniging „Mercurius”.

Het werk bevat 13 verschillende boeken nl.:

1. Inkoopboek.
2. Verkoopboek.
3. Kasboek.
4. Rekg.-Crt. Progressieve Methode.
5. " Retrograde "
6. " Staffel "
7. Consignatieboek.
8. Compagnieboek.
9. Commissieboek.
10. Kassiersboek.
11. Wisselboek.
12. Wisselcopieboek.
13. Diverse Postenboek.

De prijs per stel is f 2.—, afzonderlijke nummers 25 cents.

Verkrijgb. bij de Kantoorboekhandelaren **J. W. v. LEENHOEF & ZN.**

Stoom Boek- en Handelsdrukkerij

George W. van Biene,

Binnenrotte 156,

ROTTERDAM,

beveelt zich beleeft aan tot het leveren van alle soorten

Handelsdrukkerij.

De complete uitgewerkte

REKENINGEN-COURANT

Examens „Mercurius”

opgemaakt door

G. H. STUART,
Leeraar i. h. Boekhouden.

Prijs van alle opgaven 1883—96 in linnen omslag f 2.50, van elke volgende examen-opgaa f 0.10.

(Aanbevolen door „Mercurius” i. het maandblad voor het Boekhouden.)

Toezending geschiedt na ontv. v. h. bedrag franco door den Uitg.

A. EGMOND, te Enkhuizen